

A 1831/välfärd

Tekijä Vapaa Pohjola
Käsittelijä Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus yhteispohjoismaisista säännöistä, jotka koskevat rajat ylittäviä huoltajuus- ja tapaamisoikeusriitoja**Ehdotus**

Vapaa Pohjola ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne tutkivat, kuinka paljon Pohjoismaissa on rajat ylittäviä huoltajuus- ja tapaamisoikeusriitoja.

että ne tutkivat, johtaako vanhempien asuminen eri maissa syrjintään silloin, kun esimerkiksi toisen vanhemman käytös tai elinolosuhteet ovat lapselle vahingollisia.

että ne tutkivat sen vanhemman elatusavun perusteita, joka joutuu vireillä olevan asian vuoksi asumaan muussa Pohjoismaassa kuin omassaan.

että ne tutkivat, minkälaista käytäntöä noudatetaan lasten/puolison elatusavun maksamisessa lapsen ja vastaavasti hänen vanhempiansa asuinmaassa.

että ne tutkivat, millä foorumeilla näitä asioita on käsitelty ja minkälainen kunkin Pohjoismaan käytäntö on.

että pyritään yhtenäistämään ja selkeyttämään sääntöjä, joilla vanhempien ja lasten asema turvataan vastaavissa tilanteissa.

Taustaa

Ongelmasta voidaan mainita esimerkkinä Norjassa esillä ollut huoltajuuskiista, jossa 2,5-vuotiaan lapsen huoltajuus annettiin lapsen isälle pitkän oikeuskäsittelyn jälkeen. Äiti valitti päätöksestä, jolloin Norjan tuomioistuinlaitos oli asiassa toimivaltainen. Tapauksen rajat ylittävä luonne johti siihen, että lapsi ei ollut oikeutettu lapsilisään tai päivähoitopaikkaan Norjassa, koska hänen isänsä oli Tanskan kansalainen.

Näin isä menetti myös Tanskasta saamansa toimeentulon ja asunnon ym., sillä äiti valitti oikeuden päätöksestä, mutta lykkäsi valituksentekoa määräajan viimeiseen päivään. Isän oli pakko oleskella valituskäsittelyn ajan Norjassa, jotta hänen asemansa olisi asian ratkaisun kannalta parempi. Hänen oli pakko oleskella Norjassa, vaikka hänellä oli sekä poliisilta että oikeusistuimelta lausunto siitä, että äiti

vahingoittaa lastaan. Isä ei voinut viedä lasta mukanaan Tanskaan niin kauan kuin valituksen käsittely oli kesken.

Vapaa Pohjola katsoo, että tällaiset asiat ovat vahingollisia sekä vanhemmille että lapsille ja on sitä mieltä, että Pohjoismaissa asuvan vanhemman ei pitäisi voida hyödyntää tilannetta, jossa asianomainen asuu muussa Pohjoismaassa kuin lapsen huoltaja. Valitusoikeutta ei pitäisi voida käyttää "näännyttämään" vastapuolta vain siksi, että asia on rajat ylittävä.

Siksi Vapaan Pohjolan mielestä Pohjoismaiden tulee laatia säännöt, joiden perusteella Pohjoismaiden asukkaat ovat tasa-arvoisia vastaavissa tilanteissa.

Tukholmassa 29. lokakuuta 2019

Angelika Bengtsson (SD)

Aron Emilsson (SD)

Kaisa Juuso (ps.)

Liselott Blixt (DF)

Lulu Ranne (ps.)

Paula Bieler (SD)

Riikka Purra (ps.)

Vilhelm Junnila (ps.)